

«Arrels», el paisatgisme a les terres de Girona

L'exposició que ha acollit fins al 29 de març la Casa de Cultura, titulada «Arrels» i comissariada per la historiadora de l'art Ibet Vila, fa un particular homenatge al període d'emergència cultural de la ciutat de Girona i, també, de les comarques gironines. Mitjançant una acurada selecció de 44 quadres propietat de la Diputació de Girona i de 10 obres de col·leccions particulars cedides temporalment, es crea un discurs artístic que facilita el recorregut pels paisatges de les terres de Girona de final del segle XIX.

LA IMATGE DE LA GIRONA immortal, la Girona oberta als turistes amb edificis emblemàtics i espais naturals singulars, té data d'inici, i aquesta se situa a final del segle XIX. Fins aquell moment, les terres de Girona havien estat grans desconegudes, terra de pas, espai de frontera, regió de pagesia i de pescadors. Girona no havia trobat encara un lloc en el mapa cultural català ni, no cal dir-ho, en l'inter-nacional.

L'inici de l'exposició emmarca la mostra en el

moviment del paisatgisme, que es planteja la relació de l'home amb la natura i, conseqüentment, el paper de la humanitat en els espais naturals. Ho il·lustren els quadres de Josep Mirabent i Gatell i els de Modest Urgell i Inglada.

En el context internacional destaca el regionalisme català. Entre els diferents quadres que representen la recerca del paisatge propi i de la identitat catalana, sobresurten els de la coneguda escola d'Olot i, especialment, les obres de Joaquim Vayreda i Vila.

En el marc de Catalunya, es defineix l'espai gironí i el seu paisatge de la mà dels pintors que representen la natura de Banyoles, d'Olot, de l'Empordà i de Girona; artistes que, en molts casos, eren de fora de les terres gironines, però que en aquests indrets descobrien la bellesa de la naturalesa en estat pur. Les obres es venien fora de les comarques de Girona i ajudaven que es coneguessin aquestes terres. Tal com explica la comissària de l'exposició, podríem parlar de la descoberta de Girona, tant de la província com de la mateixa ciutat. I és en els quadres de la Girona històrica on podem veure els primers retrats del que seria la ciutat immortal. Sens dubte, el quadre més emblemàtic de la col·lecció de la Diputació de Girona és el de Ramon Martí i Alsina, on es representa el setge de Girona. Es tracta d'un esbós de la gran obra del pintor, de 64 metres

quadrats, actualment conservada al MNAC. Amb aquest esbós i amb la que fou l'obra de la seva vida, Martí va donar a conèixer la història de les terres gironines i el setge de la Girona de principi del segle XIX.

A final del segle XIX i principi del XX, les obres produïdes a la nostra província van donar fluïdesa a les relacions entre Girona i Barcelona en l'àmbit artístic. Exposicions compartides i artistes que es movien més enllà de la demarcació de Barcelona van facilitar que aquell espai de frontera se situés en el mapa català i també en l'inter-nacional.

El recorregut per l'exposició «Arrels» deixa el sabor del romanticisme, dels paisatges, dels moments i de la tranquil·litat que proporcionen uns indrets del nostre entorn que, gràcies als traços privilegiats dels artistes, han esdevingut immortals.

Marta Pi Vázquez

PERE DURAN



L'oli *La sega*, de Joaquim Vayreda.

La independència de Santa Cristina d'Aro

Exposició «La consolidació d'un poble. Santa Cristina d'Aro (1854-1874)». Fins a l'1 de maig, a la sala d'exposicions de La Caixa de Santa Cristina d'Aro.

EL 26 DE FEBRER DE 1856 és una data clau que marca un abans i un després en la vida política de Santa Cristina d'Aro. La primera acta

conservada d'un ple de l'Ajuntament és d'aquell dia, malgrat que el municipi no aconseguí segregarse de Castell d'Aro fins dos

Mossèn Josep Puig i Vilaseca, enfilat damunt un cadafal, dirigint-se al públic congregat a la plaça de la Teulera, l'any 1924.

AMSCA, Col. de Gerard Busset



anys després. Aquella acta simbolitza la culminació de reiterats intents de constituir un ens diferenciat, desig que es remunta a l'època medieval.

Des de 1854, moment en què s'inicià l'expedient de segregació de la Vall d'Aro, i durant dues dècades, Santa Cristina experimentà importants transformacions des dels punts de vista polític, social, urbanístic i econòmic.

Els primers anys de l'Ajuntament van estar marcats per un fort dèficit econòmic i un gran intervencionisme polític. D'una banda, l'Ajuntament no tingué cap mena d'ingrés fins a l'any 1859; des d'aleshores, una llei permeté als ens locals participar d'un petit percentatge dels ingressos de la Diputació provincial. De l'altra, la legislació establí que l'alcalde havia de ser proposat directament pel Govern espanyol; a més, calia l'autorització del governador per aprovar els acords del Ple.

Malgrat aquestes dificultats, l'obtenció de la independència política va

permetre la transformació del municipi en els àmbits urbanístic i social. En aquella època es construïren alguns edificis i infraestructures que encara avui constitueixen el nucli de la vida local.

Dos aspectes més, des del punt de vista social, cal remarcar encara d'aquells vint primers anys d'independència. L'un fou l'educació: una llei establí l'obligatorietat i gratuïtat de l'ensenyament primari, però delegà en els ajuntaments la responsabilitat de les escoles, a les quals nens i nenes anaven separats. L'altre fou el servei militar, també obligatori. En ser una època de diferents conflictes bèl·lics, la mortalitat entre els joves era elevada. Per evitar-ho, el 1869 l'Ajuntament creà un sistema per recaptar diners i, així, comprar el deslliurament dels mossos cridats a files.

Aquests i molts altres aspectes de la vida política i social d'aquells anys es poden descobrir en l'exposició.

Marc Boada i Gibert

L'Escola d'Adults, tota una lliçó a Salt

«El desembre de 2006, en un acte multitudinari a Les Bernardes de Salt, es va presentar el llibre col·lectiu *Escola d'Adults de Salt. 30 anys al servei del poble (Salt, 1976-2006)*.»

PER LA DATA TRIADA (EL mes de desembre de l'any passat), pel marc escollit (la sala d'actes de l'Hotel d'Entitats Les Bernardes de Salt) i pel públic assistent que l'omplia de gom a gom (alumnes i exalumnes, col·laboradors, amigues i amics), tot podia fer pensar que es tractava de la inauguració oficial del curs 2006-07 del Centre de Formació d'Adults de Salt, CFA Les Bernardes.

Acabava de reblar el clau de la confusió el fet que a la taula que presidia el multitudinari acte hi reconeixíem Lourdes Triadó,

professora i flamant directora de l'Escola d'Adults de Salt, i que la persona que parlava –en determinats moments, emocionadament– era Sebas Parra, director del centre durant un piló d'anys –fins al curs passat– després d'haver-ne estat cofundador juntament amb Joan Colomer.

Però no era pas la lliçó inaugural de res, tot i que sí que va ser tota una lliçó. S'estava presentant el llibre col·lectiu *Escola d'Adults de Salt. 30 anys al servei del poble (Salt, 1976-2006)*. Estàvem assistint a un fet històric, d'aquells que pas-

